

Sygn. akt IC 815/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Arkadiusz Marcia

Protokolant Sylwia Jurkowska

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2017 roku w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa **D. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.**

przeciwko **R. F. i D. F.**

o zapłatę

I. powództwo oddała;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 10.800zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 815/17

UZASADNIENIE

Strona powodowa D. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. w pozwie skierowanym przeciwko R. F. i D. F. domagała się zasądzenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwoty 353.772,64 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto wnieśli o zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Uzasadniając swoje stanowisko strona powodowa wskazała, iż nabyła wierzycelność od (...) Bank S.A. Naprowadzała, iż pierwotny wierzyciel zawarł z pozwanymi umowę kredytu hipotecznego, na podstawie której bank oddał do dyspozycji kredytobiorców środki pieniężne w ustalonej umową wysokości. Ponieważ pozwani nie wywiązali się z przyjętego na siebie zobowiązania i nie uregulowali na rzecz banku płatności, pierwotny wierzyciel wypowiedział pozwanym umowę kredytu w dniu 20 listopada 2013 r., co doprowadziło do powstania wymagalności całej kwoty niespłaconego przez pozwanych kapitału.

W dniu 29 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, nakazując pozwanym aby zapłacili solidarnie na rzecz strony powodowej żadaną pozwem kwotę.

Pozwani wnieśli sprzeciw od nakazu zapłaty, domagając się uchylenia nakazu w całości, oddalenia powództwa w całości, zasądzenia od powoda na rzecz pozwanych zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu podnieśli, iż Sąd Rejonowy wB. postanowieniem z dnia 30 listopada 2016 r. ogłosił upadłość pozwanej D. F., a postanowieniem z dnia 5 grudnia 2016 r. – wobec pozwanego R. F.. Wskazywali, iż ogłoszenie upadłości w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej ma automatyczny skutek na terenie Polski.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 września 2008 r. pomiędzy (...) Bank S.A. (...) Oddział w Ł. z siedzibą w K. a R. F. i D. F. zawarta została umowa kredytu hipotecznego nr (...). Na podstawie tej umowy bank udzielił kredytobiorcom kredytu w wysokości 416.298,15 zł indeksowanego kursem (...). Spłata kredytu miała nastąpić w 360 miesięcznych ratach, równych kapitałowo- odsetkowych.

Strony umowy postanowiły, iż tytułem zabezpieczenia spłaty udzielonego przez bank kredytu wraz z odsetkami i innymi należnościami wynikającymi z umowy kredytu będzie hipoteka, która będzie obciążała nieruchomość o numerze księgi wieczystej (...).

dowód: umowa kredytu hipotecznego- k. 4- 15

odpis zupełny księgi wieczystej nr (...)- k. 19- 24

Pismem z dnia 20 listopada 2013 r. (...) Bank S.A. wypowiedział D. F. i R. F. umowę kredytu nr (...) z dnia 15 września 2008 r. z zachowaniem 30- dniowego okresu wypowiedzenia.

dowód: wypowiedzenie umowy- k. 25- 26

W ramach prowadzonego przeciwko pozwanym postępowania egzekucyjnego skierowanego do nieruchomości pozwanych, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), nieruchomość ta została zbyta w drodze licytacji komorniczej.

dowód: postanowienie z dnia 25 kwietnia 2016 r.- k. 27

W dniu 30 grudnia 2015 r. (...) Bank S.A. zawarł z D. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. umowę cesji, na mocy której strona powodowa nabyła całość praw i obowiązków wynikających z umowy zawartej przez pozwanych z wierzycielem pierwotnym.

dowód: umowa przelewu wierzytelności- k. 28- 334

(...) (...) Bank jest następcą prawnym (...) Bank S.A. z siedzibą w K. w związku z połączeniem (...) Banku S.A. oraz (...) Banku S.A. na podstawie art. 124 ust. 1 oraz ust. 3 Prawa bankowego w związku z art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych poprzez przeniesienie całego majątku (...) Banku S.A. na (...) Bank S.A. z równoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego (...) Banku S.A. o nową emisję akcji połączeniowych.

dowód: odpis pełny z Rejestru Przedsiębiorców KRS (...) Bank S.A.- k.36- 37, 41-56

Postanowieniem Sądu Rejonowego wB. z dnia 30 listopada 2016 r., sygn. akt 43 IK 729/16 otwarto postępowanie upadłościowe w sprawie majątku D. F..

Postanowieniem Sądu Rejonowego wB. z dnia 5 grudnia 2016 r., sygn. akt 43 IN 785/16 otwarto postępowanie upadłościowe w sprawie majątku R. F..

dowód: uwierzytelnione tłumaczenie odpisu postanowienia Sądu Rejonowego w B. w R. z dnia 30.11.2016 r., sygn. akt 43 IK 729/16- k.96- 105

uwierzytelnione tłumaczenie odpisu postanowienia Sądu Rejonowego w B. w R. z dnia 5.12.2016 r., sygn. akt 43 IN 785/16- k.80-95

Sąd zważył, co następuje:

Strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanych solidarnie na jej rzecz kwoty 353.773,00 zł, wywodząc swoje roszczenie z umowy kredytu hipotecznego, zawartego pomiędzy pozwanymi a pierwotnym wierzycielem (...) Bank S.A. w siedzibą w K. i wskazując, że na skutek wypowiedzenia tejże umowy wobec niewywiązania się przez pozwanych z przyjętego na siebie zobowiązania spłaty rat kredytu, kwota niespłaconego kredytu stała się wymagalna.

Pozwani powołując się na prawomocne postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 30 listopada 2016 r. i 5 grudnia 2016 r. otwierające postępowanie upadłościowe z powodu niewypłacalności w sprawie majątku D. F. i R. F. domagali się oddalenia powództwa wskazując na brak po ich stronie legitymacji biernej.

Stan faktyczny został ustalony przez sąd w oparciu o dokumenty przedstawione przez strony. Prawdziwość tych dokumentów nie wywoływała żadnych wątpliwości którejkolwiek ze stron, nie były one w żadnej mierze kwestionowane.

Poza sporem pozostawało, że strona powodowa jest wierzycielem pozwanych- wierzytelność tą nabyła w drodze cesji wierzytelności z dnia 30 grudnia 2015 r. Nie ulega też wątpliwości, iż powództwo zostało wytoczone już po ogłoszeniu upadłości dłużników strony powodowej.

To właśnie orzeczenie o ogłoszeniu upadłości pozwanych miało kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu.

W świetle obowiązujących przepisów prawa nie budzi żadnych wątpliwości, iż

ogłoszenie upadłości wpływa na dopuszczalność wszczynania cywilnych postępowań sądowych, przed sądem polubownym, administracyjnych oraz sądownoadministracyjnych. Ogłoszenie upadłości sprawia bowiem, że postępowania sądowe i administracyjne lub sądownoadministracyjne dotyczące masy upadłości mogą być wszczęte i prowadzone jedynie przez syndyka lub przeciwko niemu. Postępowania te syndyk prowadzi na rzecz upadłego, lecz w imieniu własnym (art. 144 PrUp). Z chwilą ogłoszenia upadłości upadły traci prawo zarządu swoim majątkiem, korzystania i rozporządzania swoim majątkiem, a syndyk przejmuje zarząd (art. 75 ust. 1 i art. 173 w zw. z art. 306–312 PrUp). Konsekwentnie uprawnienie do występowania w charakterze strony traci upadły (strona w znaczeniu materialnym), a zyskuje syndyk (strona w znaczeniu formalnym) (zob. P. Zimmerman Prawo upadłościowe, Prawo restrukturyzacyjne, Komentarz 2016, komentarz do art. 144). Dochodzi zatem do tzw. podstawienia procesowego bezwzględного, które oznacza, że syndyk staje się tzw. stroną zastępczą-występuje on wprawdzie we własnym imieniu (suo nomine), lecz nie na własny rachunek; działa na rzecz masy upadłości, stroną jest zaś tylko dlatego, że masa, będąc przedmiotem stosunków cywilnoprawnych, nie może być ich podmiotem (zob. W. B., w: S. syndyka, s. 45, zob. wyr. SN z 16.1.2009 r. (III CSK 244/08, L.); post. SN z 21.7.2011 r. (V CZ 37/11, L.); wyr. SA w Krakowie z 23.6.2015 r. (I ACA 464/15, L.); wyr. SA w Krakowie z 20.11.2012 r. (I ACA 1034/12, L.); wyr. SA w Warszawie z 31.3.2015 r. (VI ACA 481/14, niepubl.); wyr. SA w Poznaniu z 14.9.2012 r. (I ACA 600/12, L.); wyr. SA w Lublinie z 25.1.2012 r. (I ACA 639/11, L.); wyr. SO w Opolu z 21.5.2013 r. (VI GC 95/13, niepubl.).

Z powyższego wynika w sposób nie pozostawiający żadnych wątpliwości, iż status strony w postępowaniu prowadzonym po ogłoszeniu upadłości zdeterminowany jest przepisami ustawy- prawo upadłościowe i naprawcze. W procesie odnoszącym się do przedmiotu dotyczącego masy upadłości, to syndyk uzyskuje zatem status powoda lub pozwanego, a upadły traci; pozostając stroną w znaczeniu materialnym – pozbawiony jest legitymacji formalnej do występowania w postępowaniu" (por. też wyr. WSA w Lublinie z 11.4.2008 r., I SA/LU 53/08, L.).

Wraz z ogłoszeniem upadłości pozwani utracili zatem legitymację formalną do występowania w sprawach dotyczących masy upadłości. Brak legitymacji biernej z kolei skutkowało oddaleniem powództwa.

Mając na uwadze fakt, iż ogłoszenie upadłości pozwanych nastąpiło na mocy orzeczenia sądu niemieckiego odnieść należało się do przepisów Rozporządzenia Rady Unii Europejskiej (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w

sprawie postępowania upadłościowego (Dz.U UE L nr 160, poz. 1 ze zm.). Art. 16 w/w rozporządzenia stanowi, iż orzeczenia sądów państw członkowskich podlegają uznaniu z mocy prawa, bez konieczności przeprowadzania postępowania delibacyjnego. Z kolei z art. 17 rozporządzenia wynika, iż postępowanie wszczęte przez sąd państwa członkowskiego, który uznał swoją jurysdykcję, wywołuje skutki prawne określone prawem państwa wszczęcia postępowania, w innych państwach członkowskich z mocy samego prawa. Odstępstwo od tej zasady przewiduje art. 26 rozporządzenia stanowiący, że każde państwo członkowskie może odmówić uznania postępowania upadłościowego wszczętego w innym państwie członkowskim, o ile to uznanie prowadziłoby do rezultatu, który pozostaje w oczywistej sprzeczności z jego porządkiem publicznym, w szczególności z jego podstawowymi zasadami lub konstytucyjnie zagwarantowanymi prawami i wolnościami jednostki. Analizując orzecznictwo Sądu Najwyższego w tej materii wskazać trzeba, iż zgodzić należy się z poglądem, według którego klauzula porządku publicznego ma charakter wyjątkowy, a jej zakresem objęte są fundamentalne zasady wynikające z Konstytucji dotyczące ustroju społeczno-gospodarczego, a także podstawowe (naczelne) zasady rządzące poszczególnymi dziedzinami prawa materialnego i procesowego. Chodzi zatem o szczególnie rażące wypadki odstępstwa od istotnych i podstawowych zasad krajowego porządku prawnego. Nie jest również wystarczająca zwykła sprzeczność z normami prawa krajowego, bowiem chodzi o sprzeczność orzeczenia z samymi fundamentami porządku prawnego państwa. Naruszanie powinno być oczywiste, wyraźne i istotne.

Uznawanie orzeczeń wydanych przez sądy Państw Członkowskich powinno się opierać na zasadzie wzajemnego zaufania, stąd też przyczyny odmowy uznania powinny być ograniczone do niezbędnego minimum, a sądy państwa członkowskiego nie mają uprawnień do merytorycznej kontroli orzeczenia (vide: pkt 22 Preambuły rozporządzenia, wyr. SN z 28.03.2007 r., II CSK 533/06, wyr. Sn z 9.03.2004 r., I CK 412/03, wyr. SN z 26.02.2003 r., II CK 13/03)

W ocenie sądu nie zachodzą żadne przesłanki stojące na przeszkodzie uznaniu orzeczeń sądu niemieckiego w B. z dnia 30 listopada 2016 r. (43 IK 729/16) oraz z dnia 5 grudnia 2016 r. (43 IN 785/16). Sąd nie dopatrył się w postępowaniu niemieckim takich cech, które prowadziłyby do naruszenia podstawowych zasad porządku publicznego w Rzeczypospolitej Polskiej, a zwłaszcza prawa upadłościowego i naprawczego.

Mając na względzie powyższe rozważania powództwo podlegało oddaleniu wobec braku legitymacji biernej pozwanych, będącej konsekwencją ogłoszenia mocą orzeczeń Sądu Rejonowego w Bielefeld wobec nich upadłości.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu oparto o przepisy art. 98 § 1 i 2 k.p.c., zgodnie z którymi strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), przy czym przez koszty procesu należy rozumieć koszty sądowe, a więc opłaty sądowe oraz podlegające zwrotowi wydatki sądowe, a ponadto koszty zastępstwa procesowego. Dodatkowo stronie reprezentowanej przez adwokata należą się koszty zastępstwa procesowego ustalone zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm). Strona powodowa przegrała proces, dlatego na podstawie wymienionych przepisów zasądzono od niej na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 10.800.00 zł- vide § 2 ust. 7 w/w rozporządzenia.